

Sámthy Tamás

NÉGY ÉVTIZED A REDŐNYÖS SZAKMÁBAN

A hazai redőnyös szakmában mindenki ismeri a Rákospalotán élő Szántai Sárközi Ambrust, aki negyvenéves ipara mellett a Magyar Árnyékolástechnikai Vállalkozások Egyesületének, a BKIK XV. Kerületi Tagcsoportjának, valamint legújabban az Energia Információs Központ Egyesület elnökeként is tevékenykedik. Most hatvanöt évesen, mégis fiatalosan, lendületesen és nagy lelkesedéssel indítja el fiával együtt, saját bemutatótermében a nonprofit tanácsadói munkát, miként is lehet egy meglévő családi házat, társasházi lakást a lehető legenergiatakarékosabbá, energiahatékonyabbá átépíteni a piacon ma megvásárolható anyagokkal, technológiákkal.

Kezdjük az elején: mikor és milyen körülmények között kezdte mára befutott vállalkozását?

A hatvanas, hetvenes években még csak a faredőnyök, vászonroletták és az üzletek védelmét szolgáló hullámos vasredőnyök gyártása és javítása jelentette a redőnyös szakmát, amely meglehetősen zárt világ volt. A kisipar a fiatalok számára nem volt vonzó életpálya. Különös módon 25 éves koromig nem is láttam közelről faredőnyt, vagy ha láttam is, nem keltette fel az érdeklődésemet. Szakközépiskolában érettségiztem és szereztem elektroműszerész végzettséget 1966-ban. A Csepeli Acélmű abban az időben korszerűsödő gáz- és pakuratüzelésű olvasztókemencéinek elektronikus vezérlésű berendezéseivel foglalkoztam. A feladat izgalmas volt, továbbképeztem magamat, újítottam, kitüntetésekert nyertem, tanulni kezdtem a villamosmérnöki karon. 1971-ben megnősültem, ami felerősítette bennem a családalapításhoz szükséges anyagiak megszerzésének igényét. A lakáshoz jutás gyári fizetésből kilátástalannak tűnt, ezért keresni kezdtem a szabadidőmben végezhető pénzszerzési lehetőségeket, elsősorban a kisiparosoknál végzett mellékmunkával.

Vonzotta önt a kisipari életforma?

Bár láttam a nehézségeit, a teljesítményorientált munka vonzott. Hasznos volt az a sokféle szakma, melyekbe belekóstoltam különböző „maszekok” mellett,

de láttam, hogy a jövedelemszerzésnek határt szab, hogy nem vagyok önálló, ahhoz viszont tőkére, felszerelésre stb.-re lenne szükség. Vettem hát egy használt Wartburgot, amivel már szabadabb lehetett a mozgásterem, és munka után önálló vállalkozásokat is tehettem. Így találkoztam össze 1973-ban Kovács József redőnyös mesterrel, aki egyidős volt a századdal, de még mindig űzte az iparát, csak éppen jogosítványt nem kapott már. Az én dolgom abban állt, hogy őt szállítottam a munkáira. Ráéreztem, hogy nagy lehetőség kapujához érkeztem. Vele dolgoztam másfél évet, s amikor megszüntette iparát, már jól kiismertem magamat a munka elvégzésében, és ami talán még fontosabb volt akkoriban, az anyagbeszerzés lehetőségeiben és fortélyaiban is.

Milyen volt a kezdet?

Akkoriban kevesen voltunk, óriási keresleti piacra dolgozhattunk. Külön szerencsémre ekkor fejlesztették ki és terjedt el tömegesen a hazai gyártású műanyag redőny, amely szinte semmilyen komolyabb feldolgozó munkát nem igényelt. Minden azon múlt, hogy milyen mennyiségben válok képessé a gyártására, értékesítésére. Mivel dúskáltunk a megrendelésekben, rövid időn belül komoly jövedelemhez jutottam, ám a társadalom értékítélete, és a kisiparosokkal szembeni ambivalens érzések miatt nem mertem látványosan

gazdagodni. A családomnak biztosított kényelmes, anyagi gondoktól mentes életen túl minden pénzemet elutaztam, illetve magam és családom szellemi, kulturális fejlődésére fordítottam. Bőségesen keletkező szabadidőmben nyelveket tanultam, egyetemre, számomra hasznos különböző továbbképző kurzusokra jártam.

Felismerve a közösségi ügyek intézésének fontosságát, egyre több időt fordított iparostársai javára.

Akkoriban erre a KIOSZ kínálgzott, szakmai bizottságokban tevékenykedtem, úgy gondoltam, ezeken a helyeken sokat tanulhatok az idősebb iparosoktól, és talán saját tapasztalataimmal én is hozzájárulhatok egy közös ügy fejlődéséhez. Ekkoriban folytattam egyetemi tanulmányaimat, ami nem volt szokványos a kisiparosok körében. Erre figyeltek fel és ajánlottak állást a KIOSZ központi apparátusában. Vonakodtam, de végül 1982-ben vállaltam az országos instruktori feladatok ellátását. Hasznos évek voltak, a gyakorlatban is kipróbálhattam az államigazgatási, jogi, érdekvédelmi, gazdaságpolitikai ismereteimet. Ez hozzásegített, hogy megírjam a doktori értekezésemet, amelyet aztán mégsem védtem meg.

Mi volt az akadály?

Ez az időszak a politikailag forrongó 80-as évek közepére esett, egyre világosabbá vált a rendszer tartóhatatlansága, javíthatatlansága. Beszorítva éreztem magam a megmerevedett állami és politikai struktúrába, kiléptem a KIOSZ-ból, és folytattam kisipari munkámat. A rendszerváltás lendülete azonban magával ragadott, a hatalomra törekvő politikai pártok számára vonzóak voltak az előző rezsim „kiskapitalistái”, mert a zászlajukra tűzve fontos üzenetet hordozhattak. Igen magas országos tisztségeket is adtak az arra hajló kisiparosoknak. Így kerültem a hatalom csúcsára, ami érdekes tanulságot jelentett, de hamar rájöttem, hogy ez nem az én világom. A direkt pártpolitikától 1992 óta következetesen távol tartom magam. Inkább olyan területeken próbálok közreműködni, ahol látom is az erőfeszítéseim értelmét. Évek óta vezetem az árnyékolástechnikai vállalkozások szakmai szervezetét, választott elnöki tisztséget töltök be a BKIK területi szervezetében és más kisebb-nagyobb egyesületekben, alapítványokban. Oktatok az OKJ-s felnőttképzésben, vizsgabizottsági tag vagyok, valamint rendszeresen publikálok szakmai folyóiratokban. Konferenciákat, kiállításokat, lakossági fórumokat szervezek. Részt

veszek az önkormányzati munkáiban is helyi, illetve fővárosi rendelettervezetek készítésével. Különböző, általam hasznosnak ítélt kulturális és egyéb rendezvényt támogatok. Kiemelten a fiatalok képességeit kibontakoztató kezdeményezések szponzorálását tekintem fontosnak.

Hogyan alakult a vállalkozása a továbbiakban?

A politikai tevékenységemet végig társadalmi munkában végeztem, miközben megmaradtam vállalkozónak. Az új rendszer számomra a nagy lehetőségek megvalósulását kínálta. Végre minden időmet új ötletek valóra váltására fordíthattam. Kft.-t alapítva a legváltozatosabb üzletekbe kezdtem. Néhány év elteltével a szerteágazó tevékenységek miatt százfős céggé duzzadtunk, ami megint újabb tanulsággal járt számomra. A szocializmus kisiparosainak többsége a gazdasági és társadalmi viszonyok kiszámíthatatlan ölelésében „self made man” típusú vállalkozóvá vált. Ez a szocializációs folyamat béklyót jelentett, amikor az embernek már csak az irányítói szerepre marad ideje. Kiderült, hogy nem vagyok alkalmas egy nagyobb méretű vállalkozás irányítására, mert belém égett a kisiparosi attitűd, azaz hogyan végezzem el magam a feladatot. A nagyobb méretű cég ellenben a „hogyan végezzem el” módszerre épül. Sokat fejlődött a szakmánk: a mai redőnyök, árnyékolók már elektromos vezérléssel működő automatizált rendszerek, amelyek kompatibilisen illeszkednek az energiatakarékos és intelligens épületvezérlésekhez. Megnőtt a kapcsolódó szakmákkal való szoros együttműködés, amely a tervezéstől a kivitelezés minden fázisában a szakmák kooperációjára épül. Jelentős üzleti lehetőség kínálkozik az olyan megoldásokban, amelyek az épületek működési, fenntartási költségeit kimutathatóan csökkentik. Vállalkozásunkat ebbe az irányba bővítjük. Céget hozunk létre kifejezetten erre a tevékenységre, amit a fiam, Norbert visz tovább. Ehhez rövidesen átadjuk impozáns épületenergetikai bemutatótermünket és irodánkat. Negyven év kisvállalkozói tevékenység után elmondhatom, hogy sikerült megvalósítani a szakmai és a közélet szolgálatában végzett munka harmóniáját. A család, a munka és az egzisztencia közötti folyamatos egyensúly megtalálása már kezdettől tudatos törekvésem volt, mert számtalan kisiklott kisiparóseletet láttam, amelynek okozója legtöbbször a kíméletlen és kizárólagos pénz utáni hajsza.

(FORRÁS: MV IPAROS ÚJSÁG 2013/4.)